

YEAR-2023-24

SCHEME OF VALUATION

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಪೂರ್ವ ಕಾಲೀಜು, ಮಂಗಳೂರು

ಪರೀಕ್ಷೆ (ಮಾರ್ಚ್ - ೨೦೨೪)

ವಿಷಯ : ಕನ್ನಡ (೧೦)

ತರಗತಿ : ದ್ವಿತೀಯ ಫಿಂಯಸಿ

ಅಂಕಗಳು-೫೦

ಅ - ವಿಭಾಗ

I. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನೀಡಿರುವ ಉತ್ತರಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದುದನ್ನು ಅರಿಸಿ ಬರೆಯಿರ. $10 \times 1 = 10$

1. ಪ್ರಮಾದವನದಲ್ಲಿ
2. ಅಂಥಕನ
3. ಭೀಮ
4. ಮರ
5. ಜೀವನ
6. ಸೀತಾ
7. ಚಿನ್ನಮೃನ ಕುಟುಂಬವೇ ಚೆಳ್ಳಲೋಟವನ್ನು ಅಪವರಿಸಿದೆ ಎಂಬುದು
8. ವೇಲಾಯುಧ
9. ಈ ಆನೆಯಿಂದ ಏದು ಜನರು ಪ್ರಾಣ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ
10. ಆನೆ ಗೌರಿಯ ಬಗೆಗೆ ನಿರೂಪಕರಲ್ಲಿರುವ ಸಹಾನುಭೂತಿ

ಆ. ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರ.

$5 \times 1 = 5$

11. ಕಾವೇರ್ ಮಾರ್ಷ
12. ಡಾ.ಸಿ.ಎನ್.ಆರ್.ರಾವ್
13. ಶಿವಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಅಯ್ಯರ್
14. ಮನೋರಮೆ
15. ಚಂದ್ರಭವನ

ಇ..ಬಿಟ್ಟೆ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದಉತ್ತರವನ್ನು ಅರಿಸಿ ಬರೆಯಿರ.

$5 \times 1 = 5$

16. ಪುರಂದರ ದಾಸರು
17. ಜನಪದ
18. ಕೆ.ಎಸ್.ನಿಸಾರ್ ಅಹಮ್ಮದ್
19. ಟಿ.ಯಲ್ಲಪ್ಪ
20. ಸುಕನ್ಯಾ ಮಾರುತಿ

ಆ – ವಿಭಾಗ

II.ಅ) ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು-ಮೂರುವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

3x 2 = 6

21. ಒಹುರೂಪಿಣಿ ವಿದ್ಯೆಯು ರಾವಣನ ಎದುರು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ‘ಚಕ್ರಧಾರಿಯಾದ ಲಕ್ಷ್ಮಿಣನನ್ನು ಮತ್ತು ಚರಮ ದೇಹಧಾರಿಯಾದ ರಾಮನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮಿಕ್ಕವರನ್ನೆಲ್ಲ ನಾಶಗೊಳಿಸುತ್ತೇನೆ’ – ಎಂದು ಆಶ್ವಸನೆಯಿತ್ತಿತು.
  22. ಉತ್ತಮರ ಗೆಳೆತನ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾ ಬಂಗಾರದಂತೆ. ಒಳ್ಳೆಯವರ ಗೆಳೆತನ ಅಮೂಲ್ಯವಾದುದು. ಹೀನರ ಗೆಳೆತನ ಮಾಡಿದರೆ ಹಿತ್ಯಾಳಿಗಿಂತಲೂ ಬಲುಹೀನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೆಟ್ಟವರ ಗೆಳೆತನಕ್ಕೆ ಯಾವ ಬೆಲೆಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯವರ ಸಹವಾಸ ಮಾಡಿ ಬಂಗಾರದಂತೆ ಇರಬೇಕು.
  23. ಕವಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಬಾನು ಮತ್ತು ಮರ ಎರಡೂ ಕೂಡ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದ ನಿತ್ಯನೂತನವಾಗಿದೆ. ಬಾನಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಕರ್ತೃಲೆ ಸರಿದು ಬೆಳಕು ಮೂಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಮರವೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲದಲ್ಲಾ ಚಿಗುರುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಎರಡೂ ಶ್ರೀಯೆಗಳು ನಿರಂತರ ಮತ್ತು ನಿತ್ಯ ನೂತನ.
  24. ಶ್ರೀಸ್ಕಂಧ ಮನಿಗೆ ಕೇಳು, ಚೆಳಿ, ನಕ್ಷತ್ರದೀಪ, ಪಾಲ್ಷಿಕನ ನಕಲಿ ಗಿಡ, ಅದಕೆ ಮಂಜಿನ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಹತ್ತಿ, ಇವೆಲ್ಲದರ ನಡುವೆ ಬೆಳ್ಳನೆಯೆ ಪ್ರಾಫಣನೆಗಳನ್ನು ತಂದಿದೆ.
- ಆ) ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.**
- 2 x 2 = 4**
25. ಡಾ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರ ಆದೇಶದ ಮೇರೆಗೆ ಡಾ. ಚಂದ್ರಪ್ಪನವರ ಬಳಿಗೆ ಬಂದ ಬಸಲಿಂಗನನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಸಿದ ಡಾ. ಚಂದ್ರಪ್ಪನವರು ಬಸಲಿಂಗನ ಎಡಗಳ್ನಿನ ಪೂರ್ತಿ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ತಿಳಿದು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು. “ಡಾ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರಿಂದ ಆಗದ ಕೆಲಸ ನನ್ಯಂಥವರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ವೈದ್ಯಲೋಕ ಬಲ್ಲ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ, ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಡಾಕ್ಟರು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.ಈ ಕೋನ ರೋಗ ಅವರ ವಲಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು. ನೀನು ಅವರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಇರುವ ಒಂದು ಕಣ್ಣ ಉಳಿಯುತ್ತೆ” ಎಂದರು.
  26. ಆದಿವಾಸಿಗಳ ಮಾಣಿಕ್ಯನ ಕುದುರೆಯ ಖಿರ ಪ್ರಟಿದ ಸದ್ಗಿ ದಿಗಿಲುಗೊಂಡರು. ಅದು ಅವರು ಆವರೆಗೂ ನೋಡಿರದ ಪ್ರಾಣಿ. ಅದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಟೋಪಿ ಧರಿಸಿದ ನಾಜಾಕು ಪೋಣಾಕಿನ ಮಾಣಿಕ್ಯ. ಎರಡು ವಿಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಒಮ್ಮೆಲೆ ಕಂಡ ಅವರು ಹೆದರಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಎಳಿದುಕೊಂಡು ದಟ್ಟಡವಿಯಲ್ಲಿ ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಮಾಯವಾದರು.
  27. ದೂರದಿಂದಲೇ ಪತಿಬರುವುದನ್ನು ಕಂಡ ಮನೋರಮೆ ಎದ್ದು ಆತನನ್ನು ಎದುರುಗೊಂಡು ಕೈಕಾಲು ತೊಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಕೊಟ್ಟು ಮನೆಯೊಳಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮಣಿಯಿತ್ತು, ಕುಡಿಯಲು ಹಾಲನ್ನು, ತಿನ್ನಲು ರುಚಿಕರವಾದ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು, ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ರಸವತ್ತಾದ ಕಂಪುಭರಿತ ತಾಂಬಾಲವನ್ನು ನೀಡಿ ಉಪಚರಿಸಿದಳು.
  28. ಹಳ್ಳಿಯ ಚಹಾದ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರುಕು ಬೆಂಚು ಇದೆ. ಮೂರು ಕಾಲಿನ ಕುಚಿಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಗಟ್ಟಿ ಹಾಲಿನ ಹೆಡಸು, ಚಹಾದ ಕಂಪು ಬಣ್ಣ ಎಲ್ಲಾ ಇದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಆತ್ಮೀಯತೆ, ಆತಿಧ್ಯವ್ರಾ ಇದೆ.

ಇ) ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

3x 2 = 6

29. ಮತದವರಿಗೆ ಆನೆಗಿಂತ ವೇಲಾಯುಧನನ್ನು ಸಾಕಲು ತ್ರಾಸದಾಯಕವಾಗಿತ್ತು ಏಕೆಂದರೆ, ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಯು ಕುಡಿದೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದ. ಅಲ್ಲದೆ ಮತದ ಸಾತ್ವಿಕ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೂ ದೊಡ್ಡ ತಲೆನೋವಾಗಿದ್ದ. ಒಮ್ಮೆ ಆತನ ದುಸ್ಕರಡತೆಗಾಗಿ ಟೀವೊರಿ ಹಾಕಿಸಿ ಓದಿಸಿದಾಗ ಆನೆ ಆನೇಕ ದಿನಗಳ ಪರೆಗೆ ಯಾರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಖಚಿತವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿತ್ತು. ಆನೆ ಇರುವವರೆಗೆ ತನ್ನ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯನ್ನು ಮನಗಂಡ ವೇಲಾಯುಧ ಮತಕ್ಕೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡಲಾರಂಭಿಸಿದ.
30. ಮತದಲ್ಲಿ ಬರಿ ಒಣಹುಲ್ಲು ಹೊಸರನ್ನು ತಿಂದು ಸೋರಿಗಿದ್ದ ಆನೆಗೆ ಬಯನೆ ಸೋಪ್ಪು, ಹಸಿ ಹುಲ್ಲು, ಹಿಂಡಿ, ಬೆಲ್ಲ ಗೆಣಸು ಎಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟಿ ಕೃಷ್ಣೇಗೌಡ ಪಗಡುದಸ್ತಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿದ. ಆನೆ ಮರ ಎಳೆದು ತಂದ ಬಾಳಿಗೆಯಿಂದ ಕೃಷ್ಣೇಗೌಡನಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಲಾಭವೂ ಕೂಡ ಬಂತು.
31. ನಿರೂಪಕರು ಖಾನೋಷಾಬೋಗೆ; ಒಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ, ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನಾಯಿ ಕೊಂಡರೆ ಬಾಲ ತಗೊಂಡು ಬಂದು ತೋರಿಸಬೇಕು ಅಂತ ಹೇಳಿ. ಅವರ ಲೆಕ್ಕ ಸುಳ್ಳಿನ್ನೇ ನಿಜವ್ಯೋ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತೇ ಎಂದು ಸಲಹೆ ನೀಡಿದರು.
32. ಆನೆಯನ್ನು ಹದ್ದುಬಸ್ತಿನಲ್ಲಿಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ವೇಲಾಯುಧನ ಅಪ್ಪ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದ: ಆನೆಯ ಕಾಲಿನ ಉಗುರುಗಳ ಬಳಿ ಅಂತಹದಿಂದ ತಿವಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಣವೇ ಹೋಗುವಷ್ಟು ಸೋವಾಗುತ್ತದೆಂದೂ, ಆ ಭಯಂಕರ ನೋವಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಸಾರಿ ತಿವಿಯುವುದರೊಳಗೆ ಎಂಥ ಪುಂಡು ಆನೆಯಾದರೂ ಶರಣಾಗಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿಬಿಡುತ್ತದೆಂದೂ” ಹೇಳಿದ್ದ.

ಇ – ವಿಭಾಗ

III) ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡುವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಸಂದರ್ಭದ ಸೂಚಿಸಿ,
ಸ್ವಾರಸ್ಯಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

2x3 = 6

33. ಅಯ್ಯಿಸು: ಈ ಮಾತನ್ನು ‘ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ’ನು ರಚಿಸಿರುವ ‘ಇನ್ನು ಹುಟ್ಟುದೆಯಿರಲಿ ನಾರಿಯರನ್ನಪೋಲು’ ಎಂಬ ಪದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.
ಸಂದರ್ಭ: ಈ ಮಾತನ್ನು ದೈತ್ಯರಿಯ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ.
ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ವಿವಾಹಿತಭಾದ ನಾರಿಯೊಬ್ಬಳನ್ನು ಆಕೆಯ ಗಂಡ ರಕ್ಷಿಸುಬೇಕಾದುದು ಸಹಜ. ಆದರೆ ಅಜಾಳತವಾಸದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ದೈತ್ಯರಿಯ ದಯನೀಯ ಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿತ್ತೇಂದರೆ ಐದು ಮಂದಿಗಂಡಂದಿರಿದ್ದರೂ ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಆಕೆಯನ್ನು ಕೀಚಕನಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಲು ಮುಂದಾಗುವುದಿಲ್ಲ.
ಹೀಗಿರುವಾಗ ದೈತ್ಯರಿಯ ತನ್ನ ಸಂಕಟವನ್ನು ಯಾರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಿ? ಎಂದು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಾಳೆ.
ಗಂಡಂದಿರಲ್ಲಿ ಹೀರಿಯನಾದ ಧರ್ಮರಾಜನಿಗೆ ಹೇಳೋಣ – ಎಂದು ಅಂದುಕೊಂಡರೆ, ಆತನಿಗೆ ಧರ್ಮಕ್ಕೆಮೇಯಿಂಬ (ನವಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರದ) ಹತ್ತನೇಯ ಗ್ರಹ ಬಡಿದಿದೆ – ಎಂದು ತನ್ನಾಳಗೆ ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ತನ್ನ ಮಾನಕ್ಕೆ ಕುಂದು ಬರುವ ಪ್ರಸಂಗವೊದಗಿದಾಗ, ಹೆಣ್ಣೊಬ್ಬಳಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ಸಾತ್ವಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ.

34. ಅಯ್ದು : ಈ ಸಾಲನ್ನು ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪನವರು ಬರೆದ ಮುಂಚ್ಯು ಜಾತಕ ಎನ್ನುವ ಪದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಸಂದರ್ಭ: ತಂದೆಯ ಬಿಡುವಿಲ್ಲದ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಬದುಕನ್ನು, ಮಗುವಿನ ಜೊತೆಗೆ ತಂದೆಯ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುವಾಗ ಈ ಮಾತು ಬಂದಿದೆ.
- ವಿವರಣೆ: ತಂದೆಯಾದವನು ಬೆಳಗೆಯಿಂದ ಸಂಜೆಯವರೆಗೆ ಕೆಲಸದ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣರೆಯಾಗಿ ಹೋಗಿ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಮಗು ತಂದೆಯನ್ನು ನೋಡುವ ಸಂದರ್ಭಗಳೇ ಅವರಾಪ. ಏಕೆಂದರೆ ಮಗು ಏಳುವ ವೋದಲೇ ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದವನು ಮತ್ತೆ ಹಿಂದಿರುಗುವುದು ಮಗು ಮಲಗಿದ ಮೇಲೆ ತಡರಾತ್ಮಿಯಲ್ಲಿ. ಕೆಲಸದ ಒತ್ತೆಡ ಅವನಿಗಿದೆ. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ರಚಾದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಂಡು ಕೆಮ್ಮುತ್ತಾ ಕುಳಿತಿರುವ ಪ್ರಾಣಿಯಂತೆ ಗೋಚರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಂದೆ ಮಗುವಿನೊಂದಿಗೆ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿಭಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.
35. ಅಯ್ದು : ಈ ಸಾಲನ್ನು ಶ್ರೀಮತಿ ಲಲಿತಾ ಸಿದ್ಧಭಸವಂಯ್ಯ ಅವರು ಬರೆದ ಒಂದು ಹೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇಡುತ್ತೇನಿ ಎನ್ನುವ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಸಂದರ್ಭ: ಮುದುಕಿ ಮುದುಕನಿಂದ ಘೋನು ಬಂದಿರಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿದು ಘೋನು ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲೋ ಬೇಡವೋ ಮಗ ಹೀಗೆನ್ನುಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಸಂದರ್ಭವಿದು.
- ವಿವರಣೆ: ಮುದುಕಿಗೆ ದೂರದ ಉಂಟನಲ್ಲಿರುವ ಗಂಡನೊಂದಿಗೆ ವಾತನಾಡಬೇಕು. ಮುದುಕ ದೂರ ದೂರನಿಂದ ಘೋನು ಮಾಡಿರಬಹುದೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ ಮುದುಕ ಘೋನು ರುಣಗುಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಾರದಿದ್ದಾಗ ತಾನು ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಿಂಜರಿಯತ್ತಾಳೆ. ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲೋ ಬೇಡವೋ, ಸೊಸೆ ಏನೆನ್ನುವಳೋ. ಮಗ-ಎಷ್ಟು ಸಲವಮ್ಮೆ ಹೇಳುವುದು ನಿನಗೆ ಎಂದು ಗದರಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಭಯ ಮುದುಕಿಯದು. ಮಗನ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಆಕೆಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಭಯದಿಂದಲೇ ಬದುಕಬೇಕಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮುದುಕಿಯಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

- ಅ) ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವಾಕ್ಯವನ್ನುಕುರಿತು ಸಂದರ್ಭ ಸೂಚಿಸಿ,
ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನುವರಿಸಿ. **1 x 3 = 3**
36. ಅಯ್ದು : ಈ ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಡಾ॥ ಹಾ.ಮಾ ನಾಯಕರವರು ಬರೆದ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿವ ಕೆಲಸ ಎನ್ನುವ ಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಸಂದರ್ಭ: ಕಲಿಕೆ ಯಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಈ ಮಾತು ಬಂದಿದೆ.
- ವಿವರಣೆ : ಇಂಗ್ಲಿಷನ್ನು ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಕಲಿಸಿ, ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಮ್ಮೆ ನಮ್ಮೆ ಭಾಷೆಗಳಲಿಯೇ ಕಲಿಸಬೇಕು. ಮಾಧ್ಯಮದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ನಮ್ಮೊಲ್ಲಿ ಬಗೆಹರಿಯಲಾರದ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞರೆನ್ನಿಸಿಕೊಂಡವರಿಗೂ ಅನೇಕ ಸಲ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಸುವುದು, ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ಕಲಿಸುವುದು ಇಪ್ರಗಳ ನಡುವಿನ ಅಂತರ ತಿಳಿದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಬೇಕು ಎಂದರೆ ಇಂಗ್ಲಿಷನ್ನು ಕಲಿಸಬಾರದು ಎಂದಲ್ಲ. ಆಧುನಿಕ ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕಲಿಯುವುದು ಕಲಿಸುವುದು ನಮ್ಮೆ ಭಾಷೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಮೂಡಿಸಬಿಕೆ. ಡಾ॥ ಸಿ.ಎನ್.ಆರ್.ರಾವ್ ಅವರ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ನೀಡಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕಲಿತು ಶ್ರೇಷ್ಟ ವಿಜ್ಞಾನಿಯಾಗಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜನರಿಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ ಮೇಲೆ ವೋಹ ಬೆಳೆಯಲು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯೇ ಕಾರಣ ಎನ್ನುವಾಗ ನಮ್ಮೆ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದೆ ಮೈಗೆ ಹತ್ತುವುದು ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

37. ఆయ్మి: ఈ మాతన్న ప్రై.ఎచో.ఆరో. రామకృష్ణరావో అవరు బరేద బదుకన్న ప్రీతిసిద సంత ఎంబ పాతదింద ఆరిసలాగిదే.
- సందభః: సికందరాబాదిన శాలా బాలకియన్న కలాం అవరు ప్రత్యుసిద సందభఃవిదు.
- వివరణః: సికందరాబాదిన బాలకియోబ్బళు తయారిసిద్ద ప్రధ్వి క్షీపణియ మాదరి చిత్రవన్న ప్రత్యేకియల్లి ప్రకటిసిద్దరు. ఇదన్న హేమేయింద తిలిసిద ఉపనిదేశకరిగే కలాం అవరు ఆ హడుగియన్న ఇల్లిగేఁ కరే తరబారదు? ఆ మగు నిజవాద క్షీపణియన్న నోడలి ఎన్నత్తారే. ముందే ఆ హడుగియన్న ఇలాబియ కారినల్లి కరేదుకొండు హోగి ప్రధ్వియన్న తోరిసిదరు. క్యాంటిసినల్లి తంత్రజ్ఞరోడనే సహ భోజన, మీటింగ్ మధ్యదల్లియే హోరక్షీ బంద కలాం అవరు ఆ హడుగియన్న కురితు ఈమేలినంతే ప్రత్యుసి మాతనాడుత్తారే.

ఇ) ఈ కేళగినపుగళల్లి యావుదాదరూ ఒందు వాక్యవన్నకురితు సందభః సూచిసి, స్వారస్యవన్న వివరిసి.

$$1 \times 3 = 3$$

38. ఆయ్మి: ఈ మేలిన వాక్యవన్న కే. పి. పూర్వాచంద్ర తేజస్సియవరు రచిసిద, ‘శిరగూరిన గయాళిగళు’ ఎంబ కృతియింద ఆయ్ద, ‘కృష్ణేగౌడన ఆనే’ ఎంబ నీళగ్తెయింద ఆయ్దుకొళ్ళలాగిదే.
- సందభః: నిరూపకరు లైనోమనో దుగుప్పెను కేమ్మిద సందభవన్న నెనపిసుత్తా హేళువ మాతు ఇదాగిదే.
- వివరణః: నిరూపకరు హళియ ప్రోఫోర్ జీఎపిన గేరోబాక్సోన్న అదర అడి బిద్దుకొండు రిపేరి మాదుత్తిరుత్తారే. ఆగ అల్లిగే లైనోమనో దుగుప్పె కొడలి కేఇలిక్యూగి బరుత్తానే. బందవనిగే నిరూపకరన్న హేగే మాతనాడిసువుదు ఎందు తిలియదే ఒందేరడు బారి కేమ్ముత్తానే. ఆతన కేమ్మున్న గమనిసిద నిరూపకరు ఈ మేలినంతే హేళుత్తారే.
39. ఆయ్మి: ఈ మేలిన వాక్యవన్న కే.పి.పూర్వాచంద్ర తేజస్సియవరు రచిసిద, ‘శిరగూరిన గయాళిగళు’ ఎంబ కృతియింద ఆయ్ద, ‘కృష్ణేగౌడన ఆనే’ ఎంబ నీళగ్తెయింద ఆయ్దుకొళ్ళలాగిదే.
- సందభః: ప్రోలీసరు నాపత్తీయాద నాగరాజన కురితు మహజరు మాడికొండ సందభః ఇదాగిదే.
- వివరణః: నాగరాజను ఏకాపటి నాపత్తీయాదుదు దొడ్డ సమస్యీయాగి హోయితు. ఆతనన్న ఆనే తుళిదు సాయిసితోఁ, కోలేయాదనోఁ, ఆత్మహత్యే మాడికొండనోఁ ఎంబ హలవారు ప్రత్యేగళు ఉగమవాదపు. ఈ నడువే ప్రోలీసరు కాడెల్లా హడుకాడి మహజరు మాడలు ముందాదాగ ఈ మేలిన మాతు బందిదే.

ఈ – విభాగ

IV. అ) ఈ కేళగినపుగళల్లి యావుదాదారూ ఏరడుప్రత్యేగళిగే ఐదు-ఆరు వాక్యగళల్లి ఉత్తరిసి.

$$2 \times 4 = 8$$

40. రావణను బహురాపిణీ విద్యేయన్న ఒలిసికొండ నంతర ప్రమదవనదల్లిరువ సితేయ బలిగే బరుత్తానే. బందవను సితేయన్న కండు హీగే హేళుత్తానే. బహురాపిణీ విద్యేయన్న నాను సాధిసిద్దేనే. ఇన్న ననగే అసాధ్యవాద కాయడ యావుదూ ఇల్ల, నీను రామన యోజనేయన్న

ಬಿಟ್ಟು ನನ್ನನ್ನ ಹೊಂದಿ ಸಾಮಾಜ್ಯಸುಖವನ್ನನುಭವಿಸು ಎನ್ನತ್ತಾನೆ. ರಾವಣ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಆಕೆ ಅತೀವವಾಗಿ ದು:ಶಿಸುತ್ತಾಳೆ.

ನಂತರ ಸೀತೆಯು ರಾವಣನನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ—ಕರುಣೆಸುವುದಿದ್ದರೆ ಎಲೇ ದಶವದನನೇ, ಶ್ರೀರಾಮನ ಆಯುಷ್ಯ ತೀರುವ ತನಕ, ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬೇಡೆ” ಎಂದು. ಆಕೆಗೆ ಗೊತ್ತು ರಾವಣನಿಂದ ರಾಮನನ್ನು ಏನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಅಲ್ಲದೆ ರಾವಣನು ತನ್ನ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದಿರುವುದು ಆಕೆಗೆ ವಿಳಿಷ್ಟು ಇಷ್ಟುವಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೇ ಹೇಳಿದವರೇ ಮೂರ್ಖಗೊಂಡು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತಾಳೆ. ಆಕೆಯು ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಂಡ ರಾವಣನಿಗೆ ಅನುಕಂಪ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಆಕೆಯ ಒಗ್ಗಿನ ವ್ಯಾಪೋಹ ದೂರವಾಗಿ, ವೈರಾಗ್ಯವನ್ನು ತಾಳುತ್ತಾನೆ.

41. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬದುಕುವ ಜೀವಿ ನಡೆ-ನಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಂದಬೇಕಾಗಿರುವ ಸತ್ಯವನ್ನು, ಅಂತರಂಗದ ಪರಿಶುದ್ಧತೆಯನ್ನು ಬಸವಣ್ಣನವರು ಬಲವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ.
‘ರಕ್ಷಕರೇ ಭಕ್ತಕರಾದಾಗ’, ‘ಬೇಲಿಯೇವದ್ದು ಹೊಲ ಮೇಯ್ಯಂತೆ’, ಎಂಬ ಒಂದೇ ಅಫ್ರಂಡ ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಕಾರುವವರೇ ಕೊಲ್ಲಲು ತೀಮಾರನಿಸಿದ್ದಾಗ ನಮ್ಮನ್ನು ಇನ್ನಾರ್ಥಿಂದಲೂ ರಕ್ಷಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.
ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆಯುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯ, ಆದರೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕಾದವರು ರಕ್ಷಣೆಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮರೆತು ನಡೆದರೆ ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವವನು ಅಸಹಾಯಕತೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಲುಪುತ್ತಾನೆ.
ಇವನ್ನು ಬಸವಣ್ಣ ಹಲವು ನಿದರ್ಶನಗಳೊಂದಿಗೆ ಸೋಗಸಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ.
ಅಡುಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಲೆ ಉರಿಯುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಆಗ ಒಲೆಯೆಂದರು ನಿಲ್ಲುವ ಶಕ್ತಿ ನಮಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಾವು ವಾಸಿಸುವ ಈ ಧರೆ ಹತ್ತಿ ಉರಿದರೆ ನಾವು ನಿಲ್ಲುವುದಾದರೂ ಎಲ್ಲಿ? ನೀರನ್ನು ತಡೆಯಲು (ಎರಿ) ದಿಣ್ಣಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಏರಿಯೇ ನೀರನ್ನು ಹರಿಯಲು ಬಿಟ್ಟರೇ! ಬೇಲಿ ಇರುವುದು ಬೆಳೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು. ಅದೇ ಬೇಲಿ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಮೇಯ್ಯಾ ಹಾಕಿದರೆ ರಕ್ಷಣೆ ಹೇಗೆ? ಮನೆಯನ್ನು ಕಾಯಬೇಕಾದ ನಾರಿಯೇ ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿದರೆ ತಾಯಿಯ ಮೋಲೆ ಹಾಲು ಮಗುವಿಗೆ ಅಮೃತ, ತಾಯಿಯ ಮೋಲೆಹಾಲೇ ವಿಷವಾಗಿ ಕೊಂಡರೆ ಯಾರಿಗೂ ದೂರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಘಟನೆಗಳೂ ಕೂಡ ಕಾರುವ ದೈವದ ಕೊಲ್ಲುವ ಬುದ್ಧಿಯ ಸಂಕೀರ್ತವಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾದಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಿಸಲು ಇನ್ನಾರ್ಥಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಬಸವಣ್ಣ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.
42. ದೈಪದಿಯು ತನಗೆ ಬಂದಿರುವ ಕಷ್ಟದ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಭೀಮನಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಭೀಮ ಆಕೆಯ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಸೂಚಿಸದೆ ತನ್ನ ಅಸಹಾಯಕತೆಯನ್ನೇ ತೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ದೈಪದಿಯು ಭೀಮನಲ್ಲಿ ತಾನು ಈ ವರೆಗೂ ಅನುಭವಿಸದಂತಹ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಕೆ ಅವಮನಕೊಳ್ಳಬಾಗಿ ಮೂರು ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ನೇನಪಿಸುತ್ತಾಳೆ.
ಅಂದು ಧರ್ಮರಾಯ ಜೂಜಿನ ಮೋಜಿನ ಹುಚ್ಚಿನಿಂದ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ನಂತರ ತನ್ನನ್ನು ಪಣಕ್ಕಿಟ್ಟು ಸೋತ ಪರಿಣಾಮ; ಪಾಪಿ ದುರೋಧನ, ತನ್ನ ತಮ್ಮನಾದ ದುಷ್ಪಾಸನಿನಿಂದ ತುಂಬಿದ ಸಭಿಗೆ ತನ್ನ ಮುಡಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಎಳೆದು ತಂದ. ಸಾಲದೆಂಬಂತೆ ವಸ್ತ್ರಪರಣಕ್ಕೂ ಮುಂದಾದ.
ಅನಂತರ ಅರಣ್ಯವಾಸದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದುರೋಧನನ ತಂಗಿ, ದುಶ್ಯಳಿಯ ಗಂಡನಾದ ಪಾಪಿ ಸೈಂಧವ ನನ್ನನ್ನು ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ. ವಿರಾಟರಾಜನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅಜಾಳತವಾಸದ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಕೀಚಕ ಎನ್ನುವ ನಾಯಿಯಿಂದ ಒದೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು. ನಾನು ಎದುರಿಸಿದಂತಹ ಈ ಮೂರು ಕಷ್ಟದ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಪಾಂಡವರ ಪತ್ತಿಯಾಗಿ ನನಗೆ ಉಚಿತವಾದುದಲ್ಲ ಎಂದು ದೈಪದಿ ದು:ಶಿಸಿ ಭೀಮನನ್ನು ರೋಚ್ಚಿಗೆಬ್ಬಿಸಲು ಮುಂದಾಗುತ್ತಾಳೆ.

43. ಕವಿ ಪುಲಿಗೆರೆ ಸೋಮನಾಥನು “ಪಗಯಂ ಬಾಲಕನೇಂಬರೇ” ಎಂಬ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಬದುಕಿನ ನಡೆ ನುಡಿ ಅಚಾರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು, ಬದುಕಿನ ಪೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ ಕವಿ ಈ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ಯಾವ ಯಾವ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಸರ್ವಜ್ಞನಾಗಬಹುದೆಂದು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಜ್ಞಾನವೆಂಬುದು ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೊಂದು ಸಮುದ್ರವಿದ್ದಂತೆ ಹಲವು ತೊರೆಗಳು ಒಂದು ಸೇರಿ ಸಮುದ್ರವಾಗುವಂತೆ ಮನುಷ್ಯ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮೂಲಗಳಿಂದ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವನ್ನು ಬಲ್ಲವರಿಂದ ಅಂದರೆ ತಿಳಿದ ವಿದ್ಯಾಂಸರಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೆಲವನ್ನು ಆಚರಿಸುವವರಿಂದ ಕಂಡು ಕಲಿಯಬೇಕು. ಇನ್ನು ಕೆಲವನ್ನು ಸುಜ್ಞಾನದಿಂದ ನೋಡಿ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕು. ಕೆಲವನ್ನು ಸಜ್ಜನರ ಸಂಗದಿಂದ ಅರಿಯಬೇಕು. ಅಂಥವನು ಮಾತ್ರ ಸರ್ವಜ್ಞನಾಗಲು ಸಾಧ್ಯ. ಅದೇ ರೀತಿ ಹಲವು ಹಳ್ಳಗಳು ಕೂಡಿ ಹೇಗೆ ಸಮುದ್ರವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಹಲವು ಮೂಲಗಳಿಂದ ಜ್ಞಾನ ಸಂಪಾದಿಸಿ ಸರ್ವಜ್ಞನಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ.

ಅ) ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದಾರೂ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆಬದು-ಆರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. $1 \times 4 = 4$

44. ಮುಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡವನು ಕತೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಬಸಲಿಂಗ ಒಬ್ಬ ಲಿಂಗಾಯತ ಜಾತಿಯ ಶ್ರಮಿಕ. ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿ ದುಡಿಯುವ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ತನ್ನ ಸಂಸಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಅದು ಬಸಲಿಂಗನಿಗೆ ದುಡಿಮೆಯ ಕಾಲವಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಪುರುಷೋತ್ತು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಬಸಲಿಂಗ ಉಳುಮೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಾಲ್ಕು ದಿನ ತಡವಾಡಿದರೂ ನೇಗಿಲಿನ ತುದಿ ನೇಲದಲ್ಲಿ ನಾಟಿವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹಾಗಾಗಿ ಬೇಗ ಬೇಗ ಉಳುಮೆ ಮಾಡುವ ಅನಿವಾಯತೆ ಅವನಿಗಿತ್ತು. ಅದರೆ ಬಸಲಿಂಗ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದ. ಬಸಲಿಂಗನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ವೋದಲನೆಯದು ಆತನ ಸೋಮಾರಿಗಳಾದ ಎರಡು ಎತ್ತುಗಳು. ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಇನ್ನೊಂದು ದುಡಿಮೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿತ್ತು. ಒಂದು ನೋಗ ಇಟ್ಟೊಡನೆ ಮಲಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟು ಹೊಡಿದರೂ ಏಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ಕೂಡ ತನ್ನ ಸಹೋದ್ರೋಗಿಯಂತೆಯೇ ಆಗಿ ಬಿಡುವ ಸೂಚನೆಗಳಿವೆ. ಮಲಗಿರುವ ಒಂದು ಎತ್ತು ಒಂದು ಪಟು ಕೊಟ್ಟೊಡನೆ ಏಳುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಜೊತೆಗಾರ ಏಳುವುದನ್ನೇ ಕಾದು ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದ ಬಗ್ಗೆ ಖುಷಿಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಬೇಸರಗೊಂಡ ಬಸಲಿಂಗ ಈ ಎರಡೂ ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಯಾರಾದರೊಬ್ಬರಿಗೆ ಸಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಹೊಸ ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಹೊಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಅದರೆ ಈ ಎರಡು ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾರುವುದು ಆತನಿಗೆ ಒಂದು ಸವಾಲಾಗಿತ್ತು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಈ ಎತ್ತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಳ್ಳಿಯದನ್ನು ಹೇಳಲು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದಂತೆಲ್ಲ ಅವನ ತಲೆ ಬಿಸಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಎರಡನೇ ಸಮಸ್ಯೆಯೆಂದರೆ, ಅವನ ಮಗುವಿಗೆ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಶಿವನಾರು ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ತೋರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೆಂಡತಿ ಸಿದ್ದಿಂಗಿ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾಗೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಲಂಕ್ಷೆ ತೋರಿದರೂ ಅವನ ಮಗು ಅವನಿಂದ ದೂರವಾಗುವ ಸಂಭವವಿತ್ತು. ಮೂರನೆಯ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಯೆಂದರೆ ಬಸಲಿಂಗನ ಎಡಗಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ ನೋವು. ಇದು ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಕುಗುವಂತೆ ಮಾಡಿತು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಬಸಲಿಂಗನನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿದ್ದವು.

45. ಕಡ್ಡಿಸ್ಯೋನೋ ಯಾಕಾಗುತ್ತೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಲು ಹೊರಟ ಲೇಖಿಕೆಯವರು ಈ ಕುರಿತಂತೆ ಅಕ್ಷಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸಿದರು. ಎದುರು ಮನೆಯ ಕಮಲ ಮೇಡಂ ಕಡ್ಡಿಸ್ಯೋನೋ ಆಗಿತ್ತು ಎಂದು ತಿಳಿದು ಅವರ ಮನೆಗೆ ಹೋದರು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಗಂಡಸರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರಪಿಂಡದ ಕಲ್ಲುಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು

ನೋಡಿದ್ದೆ, ನಿಮಗೆ ಹೇಗೆ ಬಂತು ಮೇಡಂ? ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಆಗ ಲೇಖಿಕೆಗೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳು ಮನವರಿಕೆಯಾದವು. ಕಮಲಮ್ಮೆ ಮೇಡಂ ರವರ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಶಾಚಾಲಯವಿರಲಿಲ್ಲ, ಹಾಗಾಗಿ ಬೆಳಿಗೆ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಟರೆ ಮತ್ತೆ ಸಂಜೀ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬರುವವರೆಗೂ ಜಲಬಾಧೆಯನ್ನು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡಿದೆ ಬೇರೆ ದಾರಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನೀರು ಕುಡಿದರೆ ಶಾಚಾಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಮಹಿಳೆ ದಿನವೆಲ್ಲ ನೀರು ಕುಡಿಯುವುದನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಒಂದು ದಿನ ಹೆರಿಗೆ ನೋವನ್ನು ಮೀರಿಸಿದ ನೋವಿನಿಂದ ಬೋಬೈಯಿಟ್ಟು ವದ್ದರಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದಾಗ ಮೂತ್ರಪಿಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲಿರುವುದು ತಿಳಿದು ಬಂತು. ನೀರು ಕಡಿಮೆ ಕುಡಿದ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಕಮಲ ಮೇಡಂಗೆ ಮೂತ್ರಪಿಂಡದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು ಕಾಣಿಸಿತ್ತು.

46. ಕುದುಪ ಚಿನ್ನಮ್ಮೆರ ಮುಗ ಗುಡ್ಡ ಶಾಂಭವಿ ಹೊಳೆಯ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಧಣಿಗಳ ಮನೆಯ ಮುಸುರೆ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ತಿಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದು. ಅತನಿಗೆ ಹೊಳೆಯ ಅಂಚು ತುಳುವ ಹಲಸಿನಂತೆ ಮೆತ್ತಗಾಗಿರುವುದು ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಶಾಂಭವಿ ಹೊಳೆ ರಭಸವಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಗುಡ್ಡ ಹಿಂದಿನ ದಿನ ರಾತ್ರಿಯ ಹರಿಕಥೆ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಪಾತ್ರೆ ತೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಕಾಲಡಿಯ ಮಣ್ಣ ಕುಸಿದು, ಪಾತ್ರೆಗಳ ಸಮೇತ ನೀರಿಗೆ ಬಿಡ್ಡನು. ಎರಡು ಕಂಚಿನ ಕೊಳಗ, ಎರಡು ಹಿತ್ತಾಳಿ ಗಿಂಡೆ, ಹತ್ತು ಹಿತ್ತಾಳಿ ಲೋಟ, ಎರಡು ಚೊಂಬು, ಆರು ಮರದ ಸೌಟು, ಎರಡು ಹಿತ್ತಾಳಿ ಸೌಟು, ಹತ್ತು ಕಂಚಿನ ಬಟ್ಟಲು, ಎಂಟು ಹಿತ್ತಾಳಿ ತಟ್ಟೆ, ಒಂದು ಬಾಣಲೆ ನೀರು ಪಾಲಾದವು ಹಾಗೂ ಧಣಿಗಳ ಪಶ್ಚಿಗೆ ಅವರಪ್ಪ ಕೊಟ್ಟು ಒಂದು ಬೆಳ್ಳಿಲೋಟವೂ ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಸೇರಿತ್ತು. ಗುಡ್ಡ ಚಿಕ್ಕವನಾದರೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಈಜು ಬಲ್ಲವನಾಗಿದ್ದು. ಈಜಿಕೊಂಡು ಮೇಲೆ ಬಂದವನು ಅಳುತ್ತಾ ಅಪ್ಪೆ ಕುದುಪನತ್ತೆ ಬಂದ. ಧಣಿಗಳ ತೋಟದಲ್ಲಿ ತೆಗಿನ ಬುದ ಬಿಡಸುತ್ತಿದ್ದ ಕುದುಪನಿಗೆ ಮಗನ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಎದೆ ಬಡಿತ ನಿಂತಂತಾಯಿತು. ಒಂದು ನೋಡಿದರೆ ಮುಸುರೆ ಪಾತ್ರೆಗಳಿಲ್ಲವೂ ನೀರು ಪಾಲಾಗಿತ್ತು. ಧಣಿಗಳಿಗೇನಾದರೂ ಈ ವಿಷಯ ತಿಳಿದರೆ ಅವರ ಸಿಟ್ಟಿನ ಭರಕ್ಕೆ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಹೊಳೆ ಪಾಲಾಗುವುದು ಖಂಡಿತ ಎಂದು ಅಲೋಚಿಸಿದವನೆ ತಟ್ಟನೆ ಮೈಯ ಬಟ್ಟೆಬರೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಜಾರಿಸಿ ಎಸೆದು ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ನೆಲಕಚ್ಚಿರುವ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾನೆ. ಕುಸಿದ ಮಣ್ಣದಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುವಷ್ಟು ಪಾತ್ರೆಗಳು ಸಿಕ್ಕುವು. ಆದರೆ ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಧಣಿಗಳ ಮನೆಯ ಬೆಳ್ಳಿಲೋಟ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಈ ಕುಟುಂಬವೇ ಧಣಿಗಳಿಂದ ಅಪವಾದಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಯಿತು.

ಇ) ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದಾರೂ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಂದ-ಆರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1 x 4 = 4

47. ದುರ್ಗಪ್ಪ ಕೊಡಲಿ ತಗೊಂಡು ನಿಗೆ ಮಿಸಿದವ ಮತ್ತೆ ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ, ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ದಿನವಾದರೂ ದುರ್ಗಪ್ಪನೂ ಪತ್ತೆ ಇಲ್ಲ. ಕೊಡಲಿಯೂ ಪತ್ತೆ ಇಲ್ಲ. ಆ ಕೊಡಲಿಯಾದರೋ ಸುಳ್ಳ ಹೇಳಿ ಕದ್ದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದಟ್ಟು ಅಮೂಲ್ಯವಾದುದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಕೆರೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆಂದು ಬಂದಿದ್ದ ಮಣ್ಣ ಬಡ್ಡರು ಅಗೆಯುವಾಗ ಅಡ್ಡಾಗುವ ಬೇರುಗಳನ್ನು ಕಡಿಯಲೆಂದು ನನ್ನ ಕೊಡಲಿ ತಗೊಂಡು ಕಲ್ಲು ಮಣ್ಣ ನೋಡದೇ ಯಾರೂಬಿರ್ಬಿ ಜಟಿ ಅದರ ಹಿಂಬಾಗ ಯಾವುದು ಮುಂಬಾಗ ಯಾವುದು ಗೊತ್ತಾಗದಟ್ಟು ಹಾಳುಮಾಡಿದ್ದರು. ಈಗ ಅದನ್ನು ಸುತ್ತಿಗೆ ಎಂದು ಸಹ ಕರೆಯಬಹುದಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ದುರ್ಗಪ್ಪ ಹೇಗೆ ಮಾರ ಕಡಿಯುತ್ತಾನೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಏನೇ ಇರಲಿ ಅದನ್ನು ಅವನೇ ಹುಡುಕ ತೆಗೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದರಿಂದ ಮೊಂಡು ಕೊಡಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ನನ್ನನ್ನು ಅವನು ದೂಷಿಸುವಂತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಅವನು ಅಕ್ಷಯಾತ್ಮಾ ಕದ್ದರೂ ನನಗೇನೂ ಕೊಡಲಿ ಹೋಯ್ದಿಂದು ದುಃಖಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ನಾನು ದುರ್ಗಪ್ಪನನ್ನು ಹುಡುಕ ಕೊಡಲಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವ ಗೋಚಿಗೇ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ.

48. ದೈತ್ಯವರ್ ಅಬ್ಜುಸ್ ಮತ್ತು ಕ್ಲೀನರ್ ಕೃಷ್ಣನ ಸಾವಿಗೆ ಕೃಷ್ಣೇಗೊಡರ ಆನೆ ಕಾರಣವಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅವರಿಬ್ಬರು ಸತ್ತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವೇಲಾಯುಧ ಆನೆಯ ಜೋತಿಗೆ ಶಿವೇಗೊಡರ ಸಾಮಿಲಿನಲ್ಲಿ ಲಾರಿ ತರುವ ಕಳ್ಳನಾಟಕಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಾ ನಿಂತಿದ್ದ. ಅಬ್ಜುಸ್ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣನ ಸಾವಿಗೆ ಅವರ ಅಜಾಗರೂಕತೆಯೇ ಕಾರಣ. ಲೋಡು ಲಾರಿ ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಅಬ್ಜುಸ್‌ಗೆ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಎರಡು ದಂ ಬೀಡಿ ಎಳೆಯುವ ತೆವಲು ಶುರುವಾಯ್ತು. ಕ್ಲೀನರ್ ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಜೂರು ಸ್ಪೇರಿಂಗ್ ಹಿಡಿಯೋ, ಬೀಡಿ ಹತ್ತಿಸಿಕೊತ್ತಿನಿ, ಬಾಯಿ ಯಾಕೋ ಒಂಥರಾ ಆಗ್ನಿದೆ ಎಂದು ಅವನ ಕೈಗೆ ಸ್ಪೇರಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟ. ಜೇಬಿನಿಂದ ಬೀಡಿ ತೆಗೆದು ಬಾಯಿಗಿಟ್ಟು, ಬೆಂಕೆ ಕಡ್ಡಿ ಗೀರಿ ಒಂದು ದಂ ಎಳೆದು, ಅದರ ಹೊಗೆಯಲ್ಲೇ ಉದಿ ಕಡ್ಡಿ ನಂದಿಸಿ, ತಲೆ ಎತ್ತಿ ಎದುರು ಸೋಡಿದ! ಲಾರಿ ಎದುರು ಮರದ ದೊಡ್ಡ ಕಾಂಡ ಒಂದು ನೇರವಾಗಿ ನುಗ್ಗಿತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ಕೈ ಮೀಲಿಲ್ಲ, “ಫಿ ಕೃಷ್ಣ, ಸ್ಪೇರಿಂಗ್ ಬಿಡೋ” ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತಾ ಸ್ಪೇರಿಂಗ್‌ಗೆ ಕೈ ಹಾಕಿ ಲಾರಿ ಮೂತ್ತಿಯನ್ನ ದಾರಿ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಸಲು ಯಶ್ಚಿಸಿದ. ಆದರೆ ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಮೈ ಮೀಲಿನ ಪರಿವೇ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಸ್ಪೇರಿಂಗ್ ಹಿಡಿ ಎಂದು ದೈತ್ಯವರಣ್ಣ ಹೇಳಿದ್ದೋಂದೇ ಅವನ ತಲೆಯೋಳಿತ್ತೋ ಏನೋ. ಸ್ಪೇರಿಂಗ್ ಅಲ್ಲಾಡದ ಹಾಗೆ ವಜ್ರಮುಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದ. ಗಡಿಬಿಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿಸ್ಸಾಹಕವಾಗಿ ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಅಬ್ಜುಸ್‌ಗೆ ಬ್ರೇಕ್ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ತಲೆಗೆ ಹೊಳೆದಿದ್ದ ತುಂಬಾ ತಡವಾಗಿ. ಲಾರಿ ಮರಕೈ ಧಿಕ್ಕ ಹೊಡಿದ ಕೂಡಲೆ ಹಿಂದುಗಡೆ ಇದ್ದ ಅಪಾರ ತೂಕದ ದಿಮ್ಮಿಗಳು ಕ್ಯಾಬಿನ್ ಮುರಿದು ಮುನ್ನಿಗಿದವು. ಮರಕ್ಕಾ ದಿಮ್ಮಿಗಳಿಗೂ ನಡುವೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಕ್ಲೀನರ್, ದೈತ್ಯವರ್ ಇಬ್ಬರೂ ಅಲ್ಲೇ ಸತ್ತ ಹೋದರು

ಉ – ವಿಭಾಗ

ಭಾಷಾಭಾಷೆ

V.ಅ) ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಜೆನಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸಿ:

4x 2 = 8

49.	ಹುಸಿ	ಗಟ್ಟಿ	ಬೆಳ್ಳಿ
50.	ತೃತೀಯ	ದ್ವಿತೀಯ	ಸಪ್ತಮಿ
51.	ನಲೆ	ಓಡು	ಬರೆ
52.	ಭೂತಕಾಲ	ವರ್ತಮಾನ ಕಾಲ	ಭವಿಷ್ಯತ್ ಕಾಲ
53.	ವೌಲ್ಯ ಮಾಪಕರ ವಿವೇಚನೆಗೆ		
54.	ಎರಡು ಅನ್ಯದೇಶ್ಯ ಪದಗಳು		

ಆ)ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದನ್ನುಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. **1x 4=4**

55. ಪೀಠಿಕೆ, ವಿವರಣೆ, ಮುಕ್ಕಾಯ.

ಇ)ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದನ್ನುಕುರಿತು ಪತ್ತ ಬರೆಯಿರಿ. **1x 4 = 4**

56 ಪತ್ತದ ಪ್ರಾರಂಭ-ಒಡಲು-ಮುಕ್ಕಾಯ

*****